

Obchody Nocy Świętojańskiej / fot. Krzysztof Wilma

Noc Świętojańska

Od słowiańskich obrzędów do rodzinnego pikniku

W najkrótszą noc roku – z 23 na 24 czerwca – światło i ciemność spotykają się w symbolicznym tańcu. To właśnie wtedy od wieków obchodzono Noc Kupały, znaną dziś szerzej jako Noc Świętojańska. W Polsce to święto łączy w sobie przedchrześcijańskie obrzędy związane z naturą i płodnością z późniejszymi elementami chrześcijańskimi. Współczesna forma Nocy Świętojańskiej to barwna mieszanka historii, obyczajów i zabawy. Jednym z najpiękniejszych i najpełniejszych przykładów jej kulturowania jest wydarzenie organizowane przez OPT Zamek.

KORZENIE STAROŻYTNYCH OBRZĘDÓW

Historia Nocy Świętojańskiej w Polsce sięga czasów przedchrześcijańskich. Pierwotnie było to pogańskie święto Kupały, poświęcone siłom natury – słońcu, wodzie i ziemi. Ludzie wierzyli, że w tę wyjątkową noc granice między światami stają się płynne,

a rośliny zyskują magiczną moc. Kluczowymi elementami obchodów były ogniska, przez które skakano, by oczyścić się z grzechów i zapewnić sobie zdrowie oraz pomyślność. Ogień miał też odstraszać złe moce i chronić przed chorobami. Innym niezwykle ważnym elementem były wianki plecione z polnych kwiatów i ziół. Panny puszczały je na wodę, wierząc, że kierunek ich spływu lub to, czy zostaną wyłowione

przez kawalera, wskaże im przyszłego męża i datę zamążpójścia. Znalezienie kwiatu paproci, który zakwita tylko w tę jedną noc w roku, miało zapewnić znalazcy bogactwo i szczęście. Noc Kupały była także świętem miłości i płodności. Młodzi ludzie spędzali ją na wspólnym biesiadowaniu, tańcach i poszukiwaniu przygód w leśnych ostępach. Panowała atmosfera wolności i swobody.

CHRZEŚCJAŃSKA ADAPTACJA I CIĄGŁOŚĆ DZIEDZICTWA

Wraz z przyjęciem chrześcijaństwa, Kościół podjął próby asymilacji pogańskiego święta. Przejęto obrzędy i symbolikę, nadając im nowy, chrześcijański kontekst. Noc Kupały przekształciła się w Noc Świętojańską, obchodzoną w wigilię imienin świętego Jana Chrzciciela (23/24 czerwca). Chociaż zmieniono nazwę i oficjalne przesłanie, wiele prądawnych rytuałów przetrwało, stając się częścią lokalnego folkloru. Wianki, ogniska, wróżby i zabawy nadal towarzyszyły tej wyjątkowej nocy, świadcząc o sile i trwałości ludowych wierzeń. Z biegiem wieków Noc Świętojańska ewoluowała. W miastach nabierała charakteru bardziej widowiskowego i kulturalnego, natomiast na wsiach wciąż silnie związana była z rolnictwem i cyklem natury. Mimo zmieniających się czasów i obyczajów, tradycja ta nigdy nie znikła całkowicie, pozostając ważnym elementem polskiego dziedzictwa kulturowego.

LEŚNICKA NOC ŚWIĘTOJAŃSKA – TRADYCJA PO WROCŁAWSKU

Organizowana przez Ośrodek Postaw Twórczych Zamek (OPT Zamek) Noc Świętojańska ma długą i bogatą historię. Po raz pierwszy odbyła się w połowie lat 70. ubiegłego wieku i z krótkimi przerwami trwa do dziś stanowiąc obecnie integralną część obchodów Święta Wrocławia.

Atrakcyjny termin – gorące, długie czerwcowe dni – oraz interesujący program sprawiają, że jest to jedna z najokazalszych frekwencyjnie imprez plenerowych organizowanych przez OPT Zamek. Leśnicka Noc Świętojańska to przede wszystkim piknik rodzinny, który odbywa się w malowniczym otoczeniu leśnickiego Zamku. To doskonała okazja do spędzenia wolnego czasu w jednym z najbardziej urokliwych zakątków Wrocławia, łącząc relaks z edukacją i twórczą zabawą.

Tegoroczna edycja Nocy Świętojańskiej odbędzie się 28 czerwca. Na uczestników czeka bogaty program warsztatów rękodzielniczych, spotkań, animacji oraz koncertów. W specjalnie przygotowanej strefie warsztatowej będzie można własnoręcznie stworzyć świętojańskie wianki oraz wziąć udział w różnorodnych zajęciach artystycznych i rzemieślniczych prowadzonych przez lokalnych twórców. Letnia scena w amfiteatrze zabrzmie muzyką za sprawą występów: Kameralnego Chóru Politechniki Wrocławskiej, zespołu Czarny Bez oraz czeskiej formacji Jeden Kmen. Równolegle funkcjonować będzie scena przeznaczona specjalnie dla najmłodszych, na której odbędą się animacje, spektakle i interaktywne zabawy. Imprezie towarzyszyć będzie także jarmark z udziałem wystawców, strefa gastronomiczna z foodtruckami oraz kulminacyjny moment wieczoru – pochod świątojański i symboliczne puszczenie wianków na wodach Bystrzycy. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny. OPT Zamek zaprasza serdecznie!

Ostatnia szansa na udział w konsultacjach!

W sobotę, 15 czerwca, odbędzie się ostatnie z cyklu spotkań konsultacyjnych dotyczących rewitalizacji osiedla Leśnica. Wydarzenie będzie miało miejsce w sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 51 przy ul. Krępieckiej 50. To finałowa szansa dla mieszkańców, by zabrać głos w sprawie planowanych zmian.

Proces konsultacji społecznych trwa od 11 maja, gdy odbyło się pierwsze spotkanie poświęcone kwestiom mobilności i transportu. Mieszkańcy mieli wówczas okazję przedstawić swoje pomysły na poprawę infrastruktury drogowej i pieszej. Kolejne spotkanie, które odbyło się 25 maja,

koncentrowało się na zagadnieniach związanych z przestrzenią publiczną, zielenią miejską i gospodarką komunalną. Teraz przyszedł czas na dyskusję o edukacji, kulturze, sporcie i sprawach społecznych. W godzinach 16:00-19:00 uczestnicy konsultacji będą pracować przy stolikach, aby następnie wspólnie wypracować priorytety w perspektywie krótko- i długoterminowej.

Inicjatywa pod roboczą nazwą Re-WiO (Rewitalizacja Wspólna i Otwarta) stanowi odpowiedź na długo zgłaszane przez mieszkańców problemy. Wśród najważniejszych wyzwań wymieniana jest nadmierny ruch samochodowy, brak przyjaznych przestrzeni publicznych oraz ograni-

czony dostęp do terenów zielonych i usług społecznych. Projekt zakłada kompleksową odnowę osiedla, przy czym kluczowym elementem procesu jest uwzględnienie głosu lokalnej społeczności.

Dla tych, którzy nie będą mogli uczestniczyć w spotkaniu osobiście, od 17 czerwca dostępna będzie internetowa forma konsultacji. Za organizację całego procesu odpowiada Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich przy wsparciu finansowym Gminy Wrocław. W prace zaangażowano także przedstawicieli lokalnych instytucji i samorządu, co ma zapewnić uwzględnienie różnych perspektyw w finalnych rekomendacjach. „To wyjątkowa okazja, by

realnie wpłynąć na przyszłość naszej dzielnicy” – podkreślają organizatorzy. Zachęcają wszystkich mieszkańców do aktywnego udziału w tym ostatnim już spotkaniu, które zako-

czy cykl bezpośrednich konsultacji. Wypracowane wnioski posłużą jako podstawa do dalszych prac nad planem rewitalizacji Leśnicy. Więcej informacji na www.wroclaw.pl

Grafika promująca konsultacje w ramach rewitalizacji Leśnicy

Rada Osiedla Leśnica Informuje

» WBO 2025 PO PIERWSZEJ WERYFIKACJI

Z Osiedla Leśnica do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego 2025 zgłoszono łącznie 25 projektów. Po pierwszym etapie weryfikacji pozytywną ocenę uzyskało 6 z nich. Wyniki pierwszej oceny można znaleźć na stronie WBO 2025 – na kartach poszczególnych projektów. Osoby, które mają pytania dotyczące oceny, mogą skontaktować się z pracownikami Wydziału Partycypacji Społecznej, wysyłając e-mail na adres: budzetobywatelski@um.wroc.pl lub dzwoniąc pod numery telefonów: 717778111, 71777717 oraz 71777848.

Dla projektów, które otrzymały ocenę negatywną, oznacza to możliwość ich poprawienia lub przedstawienia argumentów uzasadniających wykonanie projektu w pierwotnej formie. Weryfikacja odbywa się na podstawie zasad przyjętych w uchwale nr LXII/1440/18 Rady Miejskiej Wrocławia z 13 września 2018 r. Konsultacje z liderami projektów potrwać do 30 czerwca. Następnie projekty przejdą przez drugą ocenę, która zakończy się 22 sierpnia, a jej wyniki zostaną opublikowane 25 sierpnia 2025 r. Głosowanie nad projektami rozpocznie się na jesieni.

» BUDOWA SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ NA KACZOROWSKIEGO

26 maja rozpoczęły się prace związane z budową sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ulic Miodowej i alei Kaczorowskiego. Inwestycję realizuje firma MIWRO sp. z o.o. sp. k. W rejonie skrzyżowania wprowadzona została tymczasowa organizacja ruchu, która będzie się zmieniać wraz z postępem prac. Roboty obejmują budowę podziemnej kanalizacji kablowej oraz montaż pętli indukcyjnych.

Przez pierwsze 25 dni roboczych utrudnienia będą polegały na miejscowym zwięzieniu ciągu pieszo-rowerowego oraz zagrodzeniu skrajni. Zarówno kierowców, jak i pieszych oraz rowerzystów prosimy o zachowanie szczególnej ostrożności i dostosowanie prędkości do panujących warunków, zwłaszcza w pobliżu pracujących maszyn budowlanych.

» REMONT TOROWISKA TRAMWAJOWEGO DO LEŚNICY

31 maja rozpoczął się kompleksowy remont torowiska tramwajowego w ciągu ul. Kosmonautów. Zakres prac obejmuje odcinek od ul. Jeżowskiej

do ul. Jeleniogórskiej i potrwa do końca wakacji. Inwestycja zakłada wykonanie nowej podbudowy, zielonego torowiska z odwodnieniem oraz wymianę sieci trakcyjnej. Pojawiają się również nowe nasadzenia zieleni. Dodatkowo wyremontowane zostaną przejazdy poprzeczne dla samochodów oraz dojścia do przystanków.

W związku z remontem tramwaje linii 3, 10 i 20 kursują do pętli Pilczyce, gdzie można przesiąść się na autobus linii 710. MPK Wrocław zdecydowało się również na czasowe wydłużenie trasy autobusu 102 – ze Stabłowic do pętli Pilczyce. Spółka rozważy także uruchomienie dodatkowych kursów autobusowych ze Złotnik w przypadku dużego napełnienia pojazdów. Przypominamy, że równolegle trwa remont esplanady przy stadionie – przystanek Wrocław Tarczyński Arena – który obecnie pozostaje wyłączony z użytkowania.

» PRZEBUDOWA SKRZYŻOWANIA RAWICKA-KOSMONAUTÓW

Na 9 czerwca zaplanowano wprowadzenie tymczasowej organizacji ruchu w rejonie skrzyżowania ulic

Rawickiej i Kosmonautów. Jest to związane z przebudową układu drogowego ulic Żółtej, Kosmonautów i Rawickiej. Prace będą skoordynowane z trwającym remontem torowiska tramwajowego i zakończą się w tym samym czasie. Mieszkańców prosimy o zachowanie ostrożności podczas poruszania się po tym rejonie.

» PARTNERSKI FESTYN OSIEDLOWY I LEŚNICKI RAJD ROWEROWY

W sobotę, 31 maja, Park Leśnicki stał się centrum osiedlowej integracji. Odbył się tam Festyn Osiedlowy połączony z zamkowym Dniem Dziecka oraz Leśnickim Rajdem Rowerowym. Uczestnicy mogli skorzystać z wielu atrakcji – dmuchańców dla dzieci, stoiska wymiany zabawek, warsztatów ekologicznych organizowanych przez Ekosystem i Ekostraż, gier terenowych, planszówek, a także punktu serwisowego Ecobike dla najmłodszych rowerzystów.

Na scenie wystąpił chór osiedlowy Vocallinea, zespół KrzyKaśki oraz teatr Mozaika. W rajdzie rowerowym wzięło udział ponad 200 osób, które pokonały trasę przez Park Leśnicki i Las Mokrzański. Oba

wydarzenia zostały sfinansowane ze środków WCRS oraz Rady Osiedla Leśnica. Na wydarzeniu pojawili się prezydent Wrocławia Jacek Sutryk oraz wiceprezydent Renata Granowska.

» CHÓR VOCALLINEA ZAPRASZA – UWOLNIJ SWÓJ GŁOS!

Zespół wokalny Vocallinea, działający w ramach chóru osiedlowego, zaprasza na zajęcia wokalne prowadzone przez Dobromilę Ogińską-Broniszewską – profesjonalną muzykzkę, multiinstrumentalistkę, wokalistkę i animatorkę tańca. Zajęcia odbywają się w Złotnickim Centrum Spotkań przy ul. Wielkopolskiej 7 (I piętro), w czwartki w godzinach 19:30–21:00. Kontakt z prowadzącą możliwy jest pod numerem telefonu +48 605 263 634, e-mailem: d.o-b@wp.pl oraz przez Messenger: musicum dux.

Projekt działa pod patronatem Rady Osiedla Leśnica i jest dofinansowany przez WCRS. W programie zajęć znajdują się ćwiczenia oddechowe, emisja głosu, higiena wokalna, praca nad zróżnicowanym repertuarem i rozwój ekspresji wokalne. Spotkania skierowane do osób dorosłych – bez udziału dzieci i seniorów.

Warsztaty plastyczne w Dziennym Domu Pomocy przy ul. Skoczylasa 8. / fot. Klub Seniora „Fantazja”

Klub seniora „Fantazja” działa pełną parą

Maj był dla seniorów z Klubu Fantazja niezwykle intensywnym miesiącem, obfitującym w wydarzenia artystyczne, spotkania integracyjne i kulturalne wzruszenia. Członkowie klubu z entuzjazmem korzystali z bogatej oferty zajęć i koncertów, udowadniając, że pasja do sztuki nie zna wieku.

W piątek, 9 maja, grupa seniorów wzięła udział w warsztatach plastycznych zorganizowanych w Dziennym Domu Pomocy przy ul. Skoczylasa 8. Spotkanie, prowadzone przez terapeutki zajęciowe Agnieszkę i Anię, okazało się doskonałą okazją do rozwinięcia twórczych umiejętności i pobudzenia wyobraźni artystycznej. Po zajęciach uczestnicy zasiedli do wspólnej kawy i słodkiego poczęstunku, celebrując w miłym towarzystwie kolejną edycję Funduszy Europejskich. Członkowie Klubu Fantazja przekazują serdeczne podziękowania całemu zespołowi DDP

– jak podkreślają, jego praca wnosi wiele dobrego do codziennego życia osiedlowej społeczności.

We wtorkowy wieczór, 13 maja, klubowicze mieli przyjemność uczestniczyć w wyjątkowym koncercie studentów i absolwentów Akademii Muzycznej we Wrocławiu. W sali koncertowej wybrzmiały znane i lubiane utwory operowe, a wydarzenie poprowadziła wybitna osobowość wrocławskiej sceny muzycznej – dr Maria Zawartko, wykładowczyni i propagatorka muzyki operowej. Publiczność nagrodziła artystów gorącymi brawami, a wieczór na długo

pozostanie w pamięci jako niezapomniane przeżycie artystyczne.

Kolejny muzyczny akcent miał miejsce 24 maja w Złotnickim Centrum Spotkań. Publiczność z entuzjazmem przyjęła występ zespołu „The KOPELs i Przyjaciele”, którzy zaprezentowali popularne piosenki z repertuaru „Kabaretu Starszych Panów” i „Kabaretu Hrabi”. Wydarzenie uświetnił występ osiedlowego chóru Vocallinea. Patronat honorowy nad koncertem objęła Rada Osiedla Leśnica, a współorganizatorem wydarzenia było Centrum Aktywności Lokalnej. Szczególne podziękowania uczestnicy kierują do radnej Eweliny Dobrzyńskiej, która z niezwykłą kreatywnością współtworzyła program koncertu i sama stanęła na scenie, prezentując nietuzinkowe wykonania znanych utworów.

W czwartek, 29 maja, z okazji jubileuszu 70-lecia sztuki operetkowej we Wrocławiu, przedstawiciele Klubu Fantazja wzięli udział w uroczystej Gali Operetkowej zorganizowanej przez Wrocławskie Centrum Seniora. Wspaniały koncert w Centrum Impart przy ul. Piłsudskiego był prawdziwym świętem muzyki – zabrzmiały najsłynniejsze arie i pieśni operetkowe z całego świata. Seniorzy zgodnie przyznają: było to przeżycie, które warto było doświadczyć osobiście.

Zwieńczeniem majowego kalendarza wydarzeń był sobotni koncert swingowy, który odbył się 31 maja w sali widowiskowej PTW – Strefa Kultury Wrocław. Na scenie wystąpili znakomici wrocławscy jazzmani: saksofoniści Tomasz Wenta i Tomasz Pruchnicki, kontrabasista Grzegorz Piasecki, pianista Robert Jarmużek, perkusista Grzegorz Pałka i multibębniarz Wojciech Lubertowicz. Gospodynią wieczoru była charyzmatyczna wokalistka jazzowa Magdalena Zawartko. Artyści zaprezentowali utwory z płyty „Wagabunda”, serwując słuchaczom prawdziwą ucztę dla ducha i ucha. Klub Fantazja dziękuje organizatorom i kierownictwu PTW za zaproszenie i perfekcyjną organizację wydarzenia.

Czerwiec zapowiada się również aktywnie. W planach są kolejne muzyczne spotkania – między innymi koncert z cyklu „Sobota ze swingiem”, wycieczka historyczna oraz udział w osiedlowym festynie partnerskim. Seniorzy z Fantazji nie zwalniają tempa, dając przykład, jak pięknie można przeżywać każdy dzień. Wszystkie szczegóły odnośnie tych wydarzeń dostępne są na profilu facebookowym Klubu Seniora Fantazja. Spotkania skierowane są tylko i wyłącznie do osób dorosłych – nie mogą brać w nich udziału dzieci ani seniorzy.

REKLAMA

TUTAJ JEST MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ

gazeta@opt-art.net

„DF-y stały się przestrzenią realizacji pasji” – Joanna Kubizna o Dniach Fantastyki 2025

[WYWIAD]

Joanna Kubizna od lat stoi za najstarszym na Dolnym Śląsku i jednym z największych w Polsce festiwalem poświęconym szeroko pojętej fantastyce – Dniami Fantastyki. W rozmowie z Gazetą Leśnicką opowiada o budowaniu programu dla tysięcy uczestników, pracy, która zaczyna się na wiele miesięcy przed imprezą oraz o tym, dlaczego karnet na DF-y to nie tylko bilet, ale klucz do niezwykłego świata.

Jak zaczęła się Pani przygoda z Dniami Fantastyki i fantastyką w ogóle?

Zaczęło się od dzieciństwa w domu pełnym książek – czytano mi codziennie, a lektura była stałym elementem dnia. Przełomem był „Władca Pierścieni”, który dostałam w wieku 11 lat – to otworzyło drzwi do świata fantastyki. W dorosłości trafiłam na Dni Fantastyki jako dziennikarka związana z gramami. Zachęcona przez organizatorów, przyjechałam i zakochałam się w tym wydarzeniu. Zaczęłam od pomocy przy jednym z bloków, z czasem przejęłam odpowiedzialność za cały program. Dziś jestem koordynatorką i odpowiadam też za dział „Fantastyka Inspiruje”.

Jak wygląda proces układania programu Dni Fantastyki – od czego się zaczyna?

Zaczynamy od ustalenia motywu przewodniego i podziału na linie programowe: Fantastyka Inspiruje, Miasteczko, Scena i MBP. Następnie tworzymy listy gości – marzeń, lokalnych, rezerwowych – i planujemy formaty spotkań. Potem kontaktujemy się z gośćmi, ustalamy warunki i szczegóły wystąpień. Równolegle zbieramy zgłoszenia przez formularz programowy – to okazja dla nowych, młodych prelegentów. Kiedy mamy listę punktów, składamy harmonogram. Finalnie tworzymy opisy spotkań i przygotowujemy program pod aplikację, również z myślą o osobach z niepełnosprawnościami.

Jak długo trwa przygotowywanie programu tak dużej imprezy jak Dni Fantastyki?

Zaraz po zakończeniu edycji robimy ewaluację – co się sprawdziło, co nie. Po krótkim odpoczynku ruszamy z pracą: od listopada planowanie, od grudnia zbieranie zespołu i wprowadzanie zmian. Pracujemy w cyklach – wolniej zimą, intensywnie wiosną. Im bliżej imprezy, tym więcej godzin – od czerwca to drugi etat, a w sierp-

Dni Fantastyki

niu niemal całodobowe zaangażowanie. Kluczowa jest wymiana wiedzy między pracownikami instytucji a wolontariuszami – ta współpraca buduje zespół.

Ilu prelegentów, gości i twórców bierze udział w tegorocznej edycji? Które nazwiska są najmocniejsze w tym roku?

W tym roku mamy bardzo mocny skład – twórcy literaccy, naukowcy, przedstawiciele świata filmu, ilustratorzy, mangowcy. Scena szykuje niespodziankę, wraca konkurs *cosplay* i znane grupy w Miasteczku. Kontynuujemy *Open Call*. Konkretnie nazwiska zdradzamy stopniowo w mediach społecznościowych. Program zapowiada się tak dobrze, że sama chciałabym mieć „zmieniacz czasu”, by zobaczyć wszystko.

Jak wygląda „opieka” nad prelegentami i gośćmi imprezy, kiedy już się ona rozpocznie?

Opieka zaczyna się długo przed festiwalem. Dbamy o pełną informację – gdzie, kiedy, co i z kim. Każdy gość ma przypisaną osobę-opiekuna, która prowadzi, wspiera i reaguje na potrzeby. Goście mają też kontakt bezpośredni do mnie. Tworzymy atmosferę bliskości i szacunku, ale bez nachalności. Staramy się, by nikt nie czuł się zostawiony sam sobie – niezależnie od rangi.

Z jakimi największymi wyzwaniami mierzy się zespół programowy?

Największym wyzwaniem jest czas – mamy około 200 gości i zaledwie 24 godziny na dobę. Do tego dochodzi logistyka: dostępność, unikanie nakładania się punktów, dobór sal i rozkład emocji w programie. Cza-

sem zmiany w ostatniej chwili wywracają wszystko. Dla koordynatorów od czerwca to właściwie drugi etat. Śmiejemy się, że śpimy „w locie”.

Mimo tego nasz sztab potrafi działać z niesamowitą skutecznością. Ale też to właśnie dlatego DF-y stały się przestrzenią realizacji pasji, nauki i współpracy z ludźmi kochającymi fantastykę.

Jakie są kluczowe motywy przewodnie Dni Fantastyki 2025? Czy tegoroczna edycja czymś się wyróżnia?

To edycja jubileuszowa – 20. odsłona. Świętujemy i wspominamy tych, którzy tworzyli DF-y przez lata. Motywem przewodnim jest „fantastyczny karnawał” – celebrowanie niezwykłości i kreatywności. Przygotowaliśmy linie programowe: Dym i lustra – tajemnica i złudzenia, Maskarada w krainie czarów – uniwersalne motywy i kreatywność, Cienie i światło – między mrokiem a jasnością, Kroniki zaginionych krain – eksploracja i tajemnice oraz Kosmiczna odyseja – podróż międzygwiezdna.

Jakie są największe oczekiwania uczestników względem programu? Czy zmieniają się z roku na rok?

Uczestnicy chcą spotkać znanych i ważnych twórców – nie tylko *mainstream*, ale też osoby z nisz. Cenią otwartość, różnorodność i szansę na kontakt z autorami, których trudno spotkać na co dzień. Wysoko oceniany jest też nasz profesjonalizm, otwartość i dbałość o debiutantów. Uczestnicy lubią dobrze zbalansowany program: coś poważnego, coś rozrywkowego, coś kreatywnego. I chcą mieć wybór – ale też narzekają, że nie da się być wszędzie jednocześnie! Wciąż jednak liczą, że klimat pozostanie przyjazny i otwarty.

Który punkt programu osobiście najbardziej Pani poleca i dlaczego?

Wszystkie! Pracuję nad tym programem przez długie miesiące – składam, redaguję, czytam każdy opis po kilkanaście razy. Nie jestem obiektywna, ale mówię zupełnie serio: to są absolutnie fascynujące punkty programu. Znając gości, wiem też, że większość z nich mogłaby czytać nawet książkę telefoniczną, a cała sala i tak byłaby zasluchana. Mają wiedzę, charyzmę i pasję, które potrafią zaintrygować każdego, nawet najbardziej wymagającego uczestnika. To nie tylko nazwiska – to przede wszystkim jakość rozmów, różnorodność perspektyw i energia, która przebija się w każdym punkcie.

Czy zauważa Pani zmiany w profilu uczestników – np. wiek, zainteresowania, sposób uczestnictwa?

Mamy coraz więcej młodych osób – uczniów, studentów, osób aktywnych w mediach społecznościowych, na TikToku, Instagramie. To uczestnicy, którzy śledzą autorów online, znają ich z podcastów i wywiadów, często przychodzą po raz pierwszy, ale zostają na dłużej. Kładą większy nacisk na reprezentację, aktywizm czy nowe formy wypowiedzi. Tworzą własne relacje z festiwalem (zdjęcia, rolki, posty, krótkie recenzje), oczekują też łatwego dostępu do informacji online – przez aplikację, media społecznościowe czy newsletter. Są bardziej mobilni. Oczekują jasnej komunikacji, czytelnego programu, prostych ścieżek uczestnictwa i łatwego dostępu do informacji online – przez newsletter, posty na mediach społecznościowych, aplikację. Oczekują też informacji konkretnej, nie przepadają za laniem wody i złotoustymi. Są bardziej świadomi ekologicznie. Coraz więcej osób przychodzi nie tylko dla literatury, ale

też dla tematów społecznych, tożsamościowych, filozoficznych. Ale starsi uczestnicy też z nami zostają. DFy nie „odmłodziły się” kosztem lojalnych bywalców – przeciwnie: tworzą przestrzeń, w której różne pokolenia dzielą te same rzędy krzeseł, te same pytania i wzruszenia. I ci starsi stali bywalcy nie boją się rozliczać nas z programem – oczekują konkretów i błyskawicznie wyczuwają „odgrzewane kotlety”. I głośno mówią o tym, że je znaleźli! I coś najpiękniejszego – stali bywalcy przychodzą na kolejną edycję ze swoimi dziećmi czy młodszym rodzeństwem.

Wiemy, że choć wstęp na DF-y jest bezpłatny, to aby wziąć udział w spotkaniach z gośćmi festiwalu trzeba kupić karnet. W jaki sposób by Pani zachęciła mnie, żebym skusił się na jego zakup?

Wyobraź sobie, że jesteś na festiwalu, który pulsuje życiem – wokół książek, rozmowy, spotkania, a Ty... stoisz tuż za drzwiami sali, gdzie właśnie zaczyna się rozmowa z Twoim ulubionym autorem. Możesz wejść, ale tylko z karnetem. Karnet to coś więcej niż bilet – to przepustka do sedna festiwalu. Do tych chwil, które zapamiętuje się na długo: intymnych rozmów z gośćmi, inspirujących dyskusji, często niedostępnych nigdzie indziej. To dostęp do ludzi, których znasz z okładek książek, filmów albo z czułych poleceń znajomych. Kupując karnet wspierasz festiwal, żeby mógł się dalej rozwijać – bo mimo tego, że DFy to ogromna impreza – wciąż jesteśmy wydarzeniem kulturalnym, niekomercyjnym i każdy karnet to dla nas szansa na utrzymanie standardu naszej pracy.

Dni Fantastyki 2025 odbędą się w dniach 19-24 sierpnia. Więcej informacji na: dnifantastyki.pl.

Powrót Króla na Zamek – historia w nowym świetle

Historia jak z filmu, ale wydarzyła się naprawdę – Fryderyk II Wielki, triumfator spod Lutyni, zdobywa zamek nie mieczem, lecz sprytem... i kolacją z wrogiem. Teraz ta niezwykła opowieść powraca na scenę dzięki spektaklowi „Powrót Króla na Zamek”.

W 1757 roku pod Lutynią rozegrała się jedna z najważniejszych bitew XVIII wieku – starcie pomiędzy armiami pruską i austriacką, które zapisało się na kartach historii jako przykład mistrzowskiej strategii i bezwzględności wojny. Bitwa ta była częścią wojny siedmioletniej – konfliktu, który wielu historyków uznaje za pierwszą wojnę światową. Choć Rzeczpospolita formalnie nie brała

w nim udziału, jego skutki odczuła boleśnie już kilkanaście lat później, w wyniku rozbiorów. To także czas Fryderyka II Wielkiego, który na czele armii pruskiej pokazał, czym jest błyskotliwe przywództwo.

Zwycięski król zatrzymał się po bitwie na Zamku w Leśnicy, który wcześniej zajęli Austriacy. Według historycznych przekazów, Fryderyk II zaskoczył nieświadomych przegranej oficerów – wdarł się do zamku, udając, że jest otoczony, i pojął zaskoczonych Austriaków bez walki. Legenda głosi, że... najpierw zjadł z nimi kolację, a dopiero potem oddał ich w ręce pruskiego wojska. Ta opowieść, choć historyczna, brzmi jak filmowy scenariusz – i właśnie takim tropem postanowili pójść twórcy spektaklu „Powrót Króla na Zamek”. OPT Zamek wraz z grupą „Ożywiamy Historię” realizuje projekt teatralny, który wskrzesza te wydarzenia. W ramach programu Synergie,

realizowanego przez Narodowe Centrum Kultury, powstały dwie grupy warsztatowe: jedna – międzypokoleniowa, skupiona wokół tekstu, narracji i lokalnej pamięci; druga – aktorska, złożona z młodych twórców, którzy pracowali pod okiem profesjonalistów ze świata teatru i filmu. Szczególne miejsce zajmują tu treningi walk scenicznych prowadzone przez aktorów East 15 Acting School z Londynu, specjalizujących się w choreografiach walk szekspirowskich i scenach akcji z użyciem technik *motion capture* (przenosząc ruchy aktora w czasie rzeczywistym na wirtualną postać).

Spektakl to nie tylko rekonstrukcja wydarzeń – to także refleksja nad tym, jak historia wpływa na nas dzisiaj. Zobaczymy opowieść o odwadze, manipulacji, wspólnocie i decyzjach, które zmieniają losy ludzi. W obsadzie pojawi się m.in. Lara Mechnig – aktorka i olimpijka

Warsztaty grupy Ożywiamy Historię / fot. Kuba Łabuński

– odpowiedzialna za przygotowanie fizyczne aktorów. Spektakl będzie można zobaczyć 27 i 29 czerwca w leśnickim pałacu. Wstęp na spektakl jest bezpłatny. Wejściówki można

odbierać z recepcji OPT Zamek od 12 czerwca. Projekt finansowany jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowego Centrum Kultury.

„Wet Paint” z prestiżową nagrodą. Sukces OPT Zamek na ogólnopolskim konkursie książki artystycznej

Książka „Wet Paint” („Wilgotna farba”), wydana przez OPT Zamek we Wrocławiu, zdobyła jedną z najważniejszych nagród w polskim świecie wydawniczym. Jury 65. edycji konkursu Najpiękniejsze Polskie Książki, organizowanego przez Polskie Towarzystwo Wydawców Książek,

przyznało tej publikacji nagrodę w kategorii *Sztuka i fotografia (albumy i katalogi)*. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 16 maja 2025 roku podczas Międzynarodowych Targów Książki w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Publikacja powstała w ramach działalności Wydawnictwa Archiwum Słońca (*Sun Archive Books*), które działa pod skrzydłami Ośrodka Postaw Twórczych Zamek. Wydawnictwo, prowadzone przez artystę i fotografa Łukasza Rusznice, ma swoją siedzibę przy placu Strzeleckim 14 we Wrocławiu. To kolejny projekt zrealizowany z sukcesem w ramach

inicjatywy, która od kilku lat łączy lokalną tożsamość z nowoczesną formą prezentacji sztuki współczesnej.

Książka „Wet Paint” została doceniona nie tylko za treść, ale przede wszystkim za wyjątkowe walory estetyczne. Jury konkursowe zwróciło uwagę na niebanalne podejście do projektowania graficznego i typografii, oryginalny wybór materiałów oraz świadome zastosowanie technik drukarskich. „Tłoczona, terakotowa w kolorze okładka z grafiką w okienku i twarda oprawa albumu w pierwszej chwili przywodzą na myśl publikacje poświęcone sztuce antycznej z I połowy XX wieku. Szybko jednak okazuje się, że mamy do czynienia

z książką nowatorską i zaskakującą” – czytamy w oficjalnej laudacji opublikowanej w katalogu konkursowym.

Szczególnie doceniono grę konwencją i świadome operowanie różnorodnymi papierami wewnątrz publikacji – o różnych gramaturach, kolorach i formatach – które tworzą spójną, a zarazem dynamiczną całość. Jak zauważa jury, „dzięki wybiórczemu lakierowaniu powierzchni intensywnych w kolorze i kampowych w wyrazie fotografii, publikacja wykracza poza przewidywalność tradycyjnych albumów fotograficznych. Całość jest zaskakująca i wibrująca, nieco dekadencja i intrygująca formalnie”. Nagroda w prestiżowym

konkursie potwierdza, że wrocławski OPT Zamek, oprócz działalności wystawienniczej i animacyjnej, coraz śmielej zaznacza swoją obecność na rynku wydawniczym. Wydawnictwo Archiwum Słońca koncentruje się na książkach artystycznych i eksperymentalnych formach edytorskich, będąc przestrzenią łączącą refleksję wizualną, fotograficzną i literacką. Książka „Wet Paint” jest dostępna do zakupu na stronie internetowej wydawnictwa: sunarchivebooks.com. Dla miłośników pięknie wydanych publikacji, to nie tylko wyjątkowy przedmiot kolekcjonerski, ale także świadectwo tego, jak druk, projekt i forma mogą wspólnie opowiedzieć nowoczesną historię wizualną.

Nadchodzące wydarzenia w OPT Zamek

**KATARZYNA KOŁODZIEJ
OPĘDZLUJĘ KOLAŻE –
WYSTAWA**
**Udostępnienie wystawy:
6 czerwca – 20 lipca
wstęp bezpłatny**

Wystawa Katarzyny Kołodziej to zaproszenie do świata, gdzie przypadek spotyka intuicję, a papierowe wycinki zyskują nowe życie na płótnie. Artystka, znana dotąd głównie jako ilustratorka książek dla dzieci, odsłania swoją malarską stronę, przekształcając analogowe kolaże w rytmiczne, akrylowe kompozycje.

NOC Z FLAMENCO
8 czerwca, godz. 17:00
bilety: 20 zł

To wyjątkowe wydarzenie to mozaika dźwięków i emocji, łącząca tradycyjne hiszpańskie melodie z pełnym tempem tańca flamenco. Na scenie

pojawiają się utalentowani artyści, którzy z pasją i autentyzmem zaprezentują piękno tego wyjątkowego stylu.

**KONCERTY
UCZESTNIKÓW ZAJĘĆ
W OPT ZAMEK**
Wstęp bezpłatny

- **Pianiści – uczniowie T. Vereskun**
14 czerwca, godz. 10:00
- **Gitarzyści – uczniowie Ł. Szymańskiego**
15 czerwca, godz. 11:00
- **Pianiści – uczniowie A. Pulkowskiej**
15 czerwca, godz. 13:00
- **Wokaliści – uczniowie R. Zagórskiej**
15 czerwca, godz. 16:00

Lato coraz bliżej, a z nim wyjątkowa okazja, by posłuchać młodych, utalentowanych artystów, którzy przez

cały rok szlifowali swoje umiejętności w OPT Zamek. Na scenie zaprezentują się pianiści, gitarzyści i wokaliści.

**XXIII PRZEGLĄD
SZTUKI SURVIVAL**
18 – 22 czerwca
wstęp bezpłatny

Ile się nudzimy, a ile pracujemy? Do refleksji nad czasem, pracą i uwagą w epoce przebudzowania zaprasza fundacja Art Transparent. 23. edycja Przeglądu Sztuki SURVIVAL odbędzie się w długi czerwcowy weekend w kazamatach 800-letniego zamku w Leśnicy – w przestrzeni dawnej Dyskoteki Forty i otaczającym ją parku. 23. SURVIVAL – zatytułowany „3s/8h” – koncentruje się na relacjach między czasem, pracą a uwagą. Odwołuje się do historycznych postulatów ruchów robotniczych o ośmiodzinnym dniu pracy i zestawia je

z dzisiejszym trzysekundowym progiem uwagi w mediach społecznościowych. To zaproszenie do refleksji nad tym, jak dziś zarządzamy czasem – jako jednostki i jako społeczeństwo – w epoce przebudzowania, elastycznego zatrudnienia i ciągłej dostępności

**„POWRÓT KRÓLA NA
ZAMEK” – SPEKTAKL
W RAMACH POLSKIEJ
REZYDENCJI W UE**
**27 czerwca,
godz. 17:00 oraz 20:00
i 29 czerwca, godz. 17:00**
**bezpłatne wejściówki
do odebrania w recepcji
Zamku od 12 czerwca**

W Leśnicy historia ożywa – dosłownie. Spektakl „Powrót Króla na Zamek” przenosi widzów do XVIII wieku, kiedy to Fryderyk II Wielki wkroczył do zamku z przebiegłością

godną scenariusza sensacyjnego filmu. Teraz ta opowieść wraca na teatralne deski, łącząc fakty historyczne z nowoczesną formą artystyczną.

**LETNIE WARSZTATY
CERAMICZNO-PLASTYCZNE**
**30 czerwca – 4 lipca
oraz 7 lipca – 11 lipca**
karnet: 750 zł

OPT Zamek ma wspaniałą propozycję na wakacje pełne inspiracji i zabawy – warsztaty ceramiczno-plastyczne. To wyjątkowa okazja dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat, aby rozwinąć swoje talenty plastyczne i ceramiczne pod okiem doświadczonych instruktorów. W programie m.in. ceramika (nauka technik rzeźbiarskich i pracy z gliną, tworzenie ceramicznych naczyń, figurek oraz form przestrzennych) czy rysunek i malarstwo (poznawanie ciekawych technik malarskich i rysunkowych, takich jak *grattage*).